

Et bidrag til kundskab om stemningen i Holsten og Slesvig 1813.

Det er almindelig antaget, at stemningen hos den jævne befolkning både i Holsten og Slesvig var loyal mod Danmark indtil langt ind i dette århundrede, at den tyske frihedskrigs begejstring kun fandt genklang hos en forholdsvis ringe del af de mere dannede samfundsklasser. Der er imidlertid opbevaret enkelte træk, som tyder på, at der har været nogen forskel mellem Holstenernes og Slesvigernes følelser. Her skal kun mindes om den modtagelse, som Dahlmanns tale ved Kiels universitets fest efter Waterlooslaget fik. Julie Hegewisch, som senere blev Dahlmanns hustru, skriver i et brev herom: „De slesvigske studenter lo, skar tænder, da han talte om broderforholdet mellem Slesvigere og Holstenere“ (Springers „Dahlmann“, Graaes „U. J. Lornsen“ o. fl. st.) — Et andet bidrag til kundskab om datidens stemninger, som hidtil ikke har været kendt, er mig velvillig meddelt af hr. oberst Blom. Oberst Bloms fader, den bekendte militærforfatter Hans Jørgen Blom, var 1813 som ung løjtnant med i den danske hær, der søgte at forsvare Holsten mod Bernadottes tropper men måtte trække sig tilbage for overmagten; han førte i denne tid en dagbog, som endnu er til og er i sønnen, oberst O. Bloms, væрге. Et par ytringer i denne dagbog viser, at han har følt sig slået af forskellen mellem Holstenernes og Slesvigernes følelser overfor Danmark; måske har det herved været af betydning, at de egne, han

kom mest i berøring med, hørte til den gamle gottorpske del af Holsten, der først var bleven forenet med den kongelige del ved mageskiftet 1773. De pågældende ytringer lyder således i oversættelse (dagbogen er ført på engelsk):

Omtrent 7. dec., efter træfningen ved Bornhoved: „Fra denne hytte kom vi til en anden, hvor vi blev modtagne så godt, som jeg ventede at blive modtagen i Holsten“.

— 9. dec.: Om formiddagen drog vi i en fart fra Russee, uden at vi kunde få at vide, hvad der var grunden til den hast, hvormed vi rykkede afsted. Vor march gik til Landwehr, hvor vi skulde gå over kanalen. Da jeg var kommen over broen, som fører over dette vand, og som blev sat i brand, øjeblikkelig som vi var ovre den, var jeg glad ved at have forladt et land, hvor vore troppers største anstrængelser blev mistydede (were mistaken), og hvor få var os hengivne, mange hadede os, og største delen var ligegyldige mod os. Jeg drog med gladere følelse ind i et land, hvor indbyggerne ikke holdt det for en skam at være Danskere, og hvor man så på vor fare med et deltagende blik, og vor fremgang blev ledsaget af deres velsignelser.“

Hvis andre skulde være i stand til at give flere oplysninger om, hvor vidt der virkelig har været denne modsætning i stemningen nord og syd for Ejderen og Kanalen, beder jeg ham sende dem enten til udgiverne af „Sønderjydske Årbøger“ eller til undertegnede.

Johan Ottosen.